

Požadavky k závěrečné zkoušce z **didaktiky občanské výchovy**

Studium v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů 2. stupně ZŠ a SŠ

Tematické okruhy

1. Výchova k občanství/základy společenských věd – vývoj a současné pojetí předmětu v kurikulárních dokumentech.
2. Taxonomie vzdělávacích cílů (Bloom, Niemerko, Krathwohl), jejich využití v kurikulu a při přípravě na vyučovací hodinu.
3. Didaktická analýza učiva a didaktické texty (učebnice) občanské výchovy.
4. Přístupy (induktivní, deduktivní sociální) k výuce občanské výchovy.
5. Demokratické principy ve výuce (možnosti participace žáka, Beutelbašský konsenzus).
6. Právní a ekonomická tematika (finanční gramotnost) ve výuce.
7. Diskusní metody, metoda řešení morálních dilemat.
8. Transmisivní a konstruktivistické pojetí výuky občanské výchovy.
9. Průřezová témata a jejich vztah k občanské výchově.
10. Využití projektové výuky v občanské výchově.
11. Pojetí globální výchovy a její místo v občanské výchově.
12. Možnosti hodnocení žáků v občanské výchově.
13. Výzkumy občanského vzdělávání.
14. Prožitkové metody na tématech občanské výchovy.
15. Kulturně-standardní a transkulturní přístup ve výuce občanské výchovy.

Garance:

PhDr. Radim Štěrba, Ph.D.

Katedra občanské výchovy - Pedagogická fakulta

Doporučená literatura:

- BELZ, Horst a Marco SIEGRIST. Klíčové kompetence a jejich rozvíjení :východiska, metody, cvičení a hry. Vyd. 1. Praha: Portál, 2001. 375 s. ISBN 80-7178-479-6.
- BEZCHLEBOVÁ, Mária. Tvoříme ŠVP v SOŠ a SOU: dějepis a výchova k občanství v kurikulární reformě. Úvaly: Albra, 2006. ISBN 80-7361-035-3.
- ČAPEK, Robert. Moderní didaktika : lexikon výukových a hodnoticích metod. Vydání 1. Praha: Grada, 2015. 604 stran. ISBN 9788024734507.
- FISHER, Robert. Učíme děti myslet a učit se :praktický průvodce strategiemi vyučování. 1. vyd. Praha: Portál, 1997. 172 s. ISBN 80-7178-120-7.
- HRACHOVCOVÁ, Marie, Viola HORSKÁ a Jan ZOUHAR. Pomáháme při tvorbě školního vzdělávacího programu: vzdělávací obor Výchova k občanství. Úvaly: Albra, 2007. ISBN 978-80-7361-036-4.
- KALHOUS, Zdeněk a Otto OBST. Školní didaktika [Kalhous, Portál, 2002]. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002. 447 s. ISBN 80-7178-253-X.
- MŠMT. *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2017. 143 s. [info](#)
- MŠMT. *Rámcový vzdělávací program pro gymnázia*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2017. 143 s. [info](#)
- PETTY, Geoffrey. Moderní vyučování. Translated by Štěpán Kovařík. Vyd. 5. Praha: Portál, 2008. 380 s. ISBN 9788073674274.
- PIKE, Graham a David SELBY. Globální výchova :Nabídka alternativních aktivit pro práci ve škole. Praha: Grada, 1994. 322 s. ISBN 80-85623-98-6.
- PIKE, Graham a David SELBY. Cvičení a hry pro globální výchovu. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. 235 s. ISBN 80-7178-474-5.
- STANĚK, Antonín. Výchova k občanství a evropanství. 1. vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2007. ISBN 978-80-7182-224-0.
- TORNEY-PURTA, Judith., et al. (Eds.). Civic education across countries: Twenty-four national case studies from the IEA Civic Education Project. Amsterdam: IEA, 2001. 237 s. ISBN: 9051668341.
- VACEK, Pavel. Rozvoj morálního vědomí žáků : metodické náměty k realizaci průřezových témat. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 126 s. ISBN 9788073673864.